

Handläggare: Annalena Hellmin
Telefon: 076-1220903

Till
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Remissvar på motion av Roger Mogert (S) om krav på tillgänglighet vid upphandling av tjänster- svar till kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

1. Förvaltningens tjänsteutlåtande återopas som svar till kommunstyrelsen.
2. Omedelbar justering av ärendet.

Britt-Marie Kyndel
Tf Stadsdelsdirektör

Thomas Björnstad
Avdelningschef omsorg
om personer med
funktionsnedsättning

Sammanfattning

I en motion (2009:44) om krav på tillgänglighet vid upphandling tjänster från Roger Mogert (S) föreslås att ”vid alla upphandlingar som görs av staden, dess nämnder, styrelser och bolag skall krav på full tillgänglighet även för funktionshindrade skrivas in i upphandlingsunderlaget”.

Förvaltningen är givetvis positiv till ett intensifierat arbete med att öka tillgängligheten på alla nivåer i samhället för personer med funktionsnedsättningar. Tillgänglighet är en förutsättning, oavsett funktionshinder, att kunna delta fullt ut och uppnå jämlikhet i levnadsförhållanden. Förvaltningen anser dock att de krav på tillgänglighet som föreslås skrivas in i upphandlingsunderlaget för närvarande strider mot proportionalitetsprincipen som finns i Lagen om offentlig upphandling (LOU, SFS 2007:1091). Enligt LOU får

inte förfrågningsunderlag, som används vid upphandlingar, innehålla krav som utesluter vissa leverantörer eftersom detta strider mot proportionalitetsprincipen.

Ärendets beredning

Remissärendet är berett inom avdelningen för stöd och service till personer med funktionsnedsättning. Ärendet inkom 2009-11-02 för besvarande senast 2009-12-31. Remisstiden förlängdes med omedelbar justering från förvaltningen till 2010-02-11. Ärendet är remitterat till stadsdelsnämnder, facknämnder och KS handikappråd, Synskadades riksförbund, DHR, Sdn handikappråd samt S-hus (SBR handikappråd). Stadsdelsnämndens handikappråd behandlar förvaltningens remissvar den 8 februari 2010.

Bakgrund

I motion (2009:44) om krav på tillgänglighet vid upphandling av tjänster från Roger Mogert (s) konstateras att tillgängligheten i stadens handikappolitiska program definieras som att ”begreppet tillgänglighet ska tolkas mycket brett. Det är inte bara fysisk tillgänglighet utan även i betydelsen ”att kunna ta del av”. Med begreppet tillgänglighet avses såväl den fysiska miljöns och allmänhetens transportmedels tillgänglighet och användbarhet för människor med funktionsnedsättningar och att verksamheter och information är tillgängliga så att de kan utnyttjas av människor med funktionsnedsättningar”.

Vidare hänvisas i remissen till det handikappolitiska programmets mål om att ”tillgängligheten till transportsystemet fortlöpande bör förbättras och fortlöpande bör förbättras och beaktas vid all planering av infrastruktur, färdmedel, trafik och övriga tjänster”.

Portalparagrafen i Plan och bygglagen (PBL) omfattar bestämmelser om planläggning av mark, vatten och om byggande. Bestämmelserna syftar till att med beaktande av den enskilda människans frihet främja en samhällsutveckling med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden och en god långsiktig hållbar livsmiljö för människorna i dagens samhälle och i kommande generationer. I PBL kap 17 § 21a finns föreskrifter om att enkelt avhjälpta hinder mot lokalernas och platsernas tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga ska undanröjas. Föreskriften trädde i kraft den 1:a juli 2001. Lagen omfattar bland annat befintliga byggnader som innehåller lokaler dit allmänheten har tillträde, exempelvis biografier, restauranger och affärslokaler.

Det är kommunens ansvar att övervaka efterlevnaden av PBL, det innebär aktiva tillsynsinsatser från kommunens sida eller anmälningar från allmänheten. I

Stockholms stad är det Stadsbyggnadskontoret som har myndighetsansvaret i denna fråga.

Trafikkontoret har utarbetat en handbok för utformningen av en tillgänglig och användbar miljö, ”Stockholm- en stad för alla”. Denna utgår utifrån målet att Stockholm ska vara världens mest tillgängliga stad 2010 samt de krav som ställs på tillgänglighet i flera lagrum. I denna handbok finns ett flertal exempel och områden som belyses med utgångspunkten tillgänglighet för alla människor i samhället. Handboken innehåller även föreskrifter och hänvisningar till aktuella lagrum. Föreskrifterna är att enkelt avhjälpna hinder ska åtgärdas direkt. Med enkelt avhjälpna hinder avses sådana hinder som med hänsyn till nyttan av åtgärden och förutsättningarna på platsen kan anses rimliga att avhjälpa. De ekonomiska konsekvenserna får inte bli orimligt betungande för exempelvis fastighetsägaren eller näringsidkaren, vilka ansvarar för åtgärderna. Om så är fallet så ska en ekonomisk plan upprättas. I första hand ska tillgängligheten lösas inom den egna fastigheten.

Vid upphandlingar inom offentlig verksamhet följs riktlinjer, principer och föreskrifter enligt LOU. Av proportionalitetsprincipen som finns i LOU framgår att kvalifikationskraven i kravspecifikationen måste ha ett naturligt samband med och stå i rimlig proposition till det som upphandlas. Dessutom måste kraven vara ägnade att leda till att den upphandlade enhetens syfte med att ställa dem uppnås.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Mot bakgrund av ovanstående och med beaktande av de lagar och föreskrifter som finns kring tillgänglighet anser förvaltningen att det redan framgår att olika aktörer och verksamheter har skyldighet att anpassa sina miljöer/verksamheter så att alla människor, oavsett funktionshinder, ska kunna uppnå full delaktighet.

Förvaltningen anser dock inte att det är förenligt med gällande lagstiftning för upphandling att ställa krav i upphandlingsunderlag på full tillgänglighet, då detta kan diskriminera vissa anbudsgivare att delta i upphandling.

Bilagor

1. Motion av Roger Mogert (s) om krav på tillgänglighet vid upphandling av tjänster.

